

τ' ἀριστουργήματα πού εἶναι σάν ἀπό ἰδέα, καί πού σ' αὐτὰ ἡ λέξι ὄργανο πάντα, μόλις ὑπάρχει, στό Βαλαωρίτη εἶναι ἡ λέξι πού λές πῶς ὑπάρχει αὐτόνομη, καί πού κυριαρχεῖ στρογγυλή, ὀγκωμένη, ροδοκόκινη, ἀπάρθενη, πρωτόβλαστη, πρωτόδρεπτη, πρωτόγραφη, περισσή».

Καί τέτοια γλῶσσα—ἕνας τέτοιος γλωσσικός ὕλισμός ξαφνίζει σέ γένη ποιήσεως πνευματικώτερα.

M. B.—Ἡ τρίτομη ἔκδοσις στή Βιβλιοθήκη Μαρασλή «Βίος καί Ἔργα» εἶναι δυσεύρετη. Προσιτή εἶναι ἡ ἔκδοσις τοῦ Ἐλευθερουδάκη. Ὑπάρχουν καί πολλές ἄλλες λαϊκές ἐκδόσεις.—Ἐμμανουήλ Ροῦτῆ: «Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης», 1879. Παύλου Νιρβάνα: «Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης» (Διαλέξεις περί τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν κτλ.). Κωστή Παλαμά: «Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης», ἄρθρα, γράμματα, ὁμιλίαι.—Βλέπε καί: L. Roussel: «Aristote Valaoritis, considéré comme traducteur», Leroux 1922.

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο Δ Ω Δ Ε Κ Α Τ Ο

ΚΑΘΑΡΟΛΟΓΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Οἱ ἀδελφοί Σοῦτσοι, ὁ Ἀλέξανδρος καί Κλέων Ραγκαβῆς,—Φαναριῶτες, ὁ Ἡλίας Τανταλίδης ἀπ τήν Πόλι, ἐπίσης ὁ Σμυρναῖος Καρασούτσας, ὁ Ὀρφανίδης, οἱ Παράσχοι, ὁ Δημ. Βερναδάκης, ὁ Δημ. Παπαρηγόπουλος, ὁ Σπ. Βασιλειάδης κ.ἄ. μεταχειρίστηκαν, μερικοί σχεδόν ἀποκλειστικά ἢ ἀποκλειστικά τήν καθαρεύουσα στὸν ἔμμετρο λόγο. Ὅσοι ἀπ αὐτοὺς ἔγραψαν στίχους στή δημοτικὴ φρόντισαν νὰ τήν ἀνακατέψουν μὲ πολλὰ λόγια στοιχεῖα—τόσο πού νὰ μὴ διατηρήσῃ τὸ λαϊκὸ χαρακτῆρα της, ὅπως στήν Ἑφτανησιακὴ ποίησι. Μόνο ὁ Ζαλοκώστας, ζηλωτῆς τοῦ Ραγκαβῆ στήν ὕστερη καθαρολογικὴ του παραγωγή, εἶχε καλλιεργήσει τὴ δημοτικὴ μὲ τὰ πρῶτα του ἔργα. Στους καθαρολόγους στιχουργοὺς κυρίως πρέπει νὰ κατατάξουμε τὸν Ἀγγελο Βλάχο, γνωστότερο ὡς μεταφραστὴ τοῦ Λαμαρτίνου. Ὁ Προβελέγγιος, ὁ Βιζυηνὸς καί ὁ Στρατήγης σημειώνουν τὴ μετάβασιν ἀπ τήν καθαρολογικὴ στιχουργίαν στή δημοτικὴ. Ἀρχίζουν μὲ τήν καθαρεύουσα καί τελειώνουν μὲ τὴ δημοτικὴ. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ 19ου αἰῶνα ἡ καθαρεύουσα ἐξορίζεται ἀπ τὸν ἔμμετρο λόγο.

Ὁ Ἀλέξανδρος Σοῦτσος γεννήθηκε στήν Πόλι (1803), σπούδασε στὸ γυμνάσιον τῆς Χίου καί στὸ Παρίσι ἔπειτα, ὅπου γνώρισε τὸν Κοραῖ: ἐκεῖ ἔμαθε τὴν καταστροφὴν τοῦ Ὑψηλάντη καί τὸ θάνατον τοῦ ἀδελ-

